

University of Tehran press

The views and beliefs of Persian-speaking Japanese as a foreign language learners concerning the learning and teaching of kanji

Zeinab Shekarabi*

Department of Japanese Language and Literature Department, University of Tehran
Tehran, Iran

Email: lshekarabi@ut.ac.ir

0000-0003-2843-6001

Fatemeh Tajfirooz **

Department of Japanese Language Teaching, University of Tehran, Tehran, Iran

Email: fatemeh.tajfirooz@ut.ac.ir

0000-0002-2219-5959

ABSTRACT

Learning kanji and language learners' beliefs regarding learning kanji are the most challenging matters in the field of Japanese language teaching. Learning kanji is particularly difficult for non-kanji using language learners who are studying Japanese outside of Japan. Since learning is influenced by the educational environment and personality of language learners, by examining the beliefs of language learners about kanji learning, and analyzing these beliefs, it is possible to achieve educational methods appropriate to those particular language learners. Therefore, a questionnaire study was conducted on Japanese language learners at the University of Tehran in order to analyze the beliefs and knowledge of Persian-speaking Japanese language learners about kanji learning and teaching. After analyzing the data by descriptive method and with the help of inferential statistics, the results showed that Iranian language learners consider kanji a great obstacle in learning Japanese, but on the other hand, strongly believe that the better they will learn kanji, the more they will be successful in the Japanese language. Basic language learners value kanji "reading", but advanced language learners place a greater emphasis on kanji "meaning". Furthermore, Iranian language learners firmly believe that learning kanji should be done independently of classroom-based learning and that Japanese literature should be used extensively in kanji instruction. The findings of this study can be used to support the teaching of kanji to language learners in areas where kanji are not used, particularly Persian-speaking learners.

ARTICLE INFO

Article history:

Received: 25 May, 2022

Accepted: 11 July, 2022

Available online:

Winter 2022

Keywords:

Persian-speaking Japanese language learners, Non-kanji language learners, Japanese learners as a foreign language (JFL), Kanji learning and kanji teaching, Japanese language learners' beliefs and views

DOI: 10.22059/JFLR.2022.343628.954

Shekarabi, Z., & Tajfirooz, F. (2022). The views and beliefs of Persian-speaking Japanese as a foreign language learners concerning the learning and teaching of kanji. *Journal of Foreign Language Research*, 12 (4), 393-415.

* Zeinab Shekarabi is an assistance professor in Department of Japanese language, University of Tehran, who has been teaching Japanese for more than 8 years.

** Fatemeh Tajfirooz is a graduate student of Teaching Japanese as a Foreign Language (TJFL) at the University of Tehran.

باور و آگاهی زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان نسبت به یادگیری و یاددهی کانجی

زینب شکرآبی*

گروه زبان و ادبیات ژاپنی، دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

Email: lshekarabi@ut.ac.ir

ORCID: [0000-0003-2843-6001](https://orcid.org/0000-0003-2843-6001)

فاطمه تاج فیروز**

گروه زبان ژاپنی، دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی، دانشگاه تهران، تهران، ایران

Email: fatemeh.tajfirooz@ut.ac.ir

ORCID: [0000-0002-2219-5959](https://orcid.org/0000-0002-2219-5959)

چکیده

یکی از چالش‌ها در یادگیری زبان ژاپنی، یادگیری کانجی و باور زبان‌آموزان نسبت به یادگیری کانجی است. این امر برای زبان‌آموزان متعلق به مناطق غیرکانجی‌زبان که خارج از ژاپن به یادگیری زبان ژاپنی می‌پردازند به ویژه، چالش برانگیزتر خواهد بود. از آنجایی که یادگیری، متأثر از محیط آموزشی و شخصیت زبان‌آموزان می‌باشد، با بررسی باور زبان‌آموزان نسبت به یادگیری کانجی و تجزیه و تحلیل این باورها می‌توان به روش‌های آموزشی متناسب با آن زبان‌آموزان به طور خاص، دست یافت. بنابراین، در مقاله پیش رو، به منظور بررسی باور و آگاهی زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان نسبت به یادگیری و یاددهی کانجی، پژوهشی پرسش‌نامه‌ای از زبان‌آموزان ژاپنی دانشگاه تهران صورت پذیرفت. پس از تجزیه و تحلیل داده‌ها با روش توصیفی و به کمک آمار استنباطی، نتایج نشان داد که زبان‌آموزان ایرانی، کانجی را مانع بزرگی در یادگیری زبان ژاپنی می‌دانند ولی از طرفی، شدیداً بر این باورند که هر چه کانجی را بهتر یاد بگیرند بیشتر در زبان ژاپنی موفق می‌شوند. زبان‌آموزان سطح مقدماتی «قرائت» کانجی را مهارت مهمی قلمداد می‌کنند، ولی زبان‌آموزان سطح پیشرفته بیشتر به «معنای» کانجی توجه دارند. همچنین، زبان‌آموزان ایرانی بر یادگیری کانجی مستقل از آموزش معلم قویاً باور دارند و معتقدند در آموزش کانجی باید از متون ژاپنی بهره زیادی برد. یافته‌های پژوهش حاضر گامی مفید برای آموزش کانجی به زبان‌آموزان غیر مناطق کانجی‌زبان، به ویژه زبان‌آموزان فارسی‌زبان قلمداد می‌شود.

شناسه دیجیتال DOI: 10.22059/JFLR.2022.343628.954

اطلاعات مقاله

تاریخ ارسال: ۱۴۰۱/۰۳/۰۴

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۱/۰۴/۲۰

تاریخ انتشار: زمستان ۱۴۰۱

نوع مقاله: علمی پژوهشی

کلید واژگان:

زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان، زبان‌آموزان غیر مناطق کانجی، فراگیران ژاپنی به عنوان زبان خارجی (JFL)، یادگیری کانجی و آموزش کانجی، باور و آگاهی زبان‌آموزان ژاپنی

شکرآبی، زینب، و تاج فیروز، فاطمه. (۱۴۰۱). باور و آگاهی زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان نسبت به یادگیری و یاددهی کانجی. پژوهش‌های زبان‌شناختی در زبان‌های خارجی، دوره ۱۲، شماره ۴، زمستان ۱۴۰۱، از صفحه ۳۹۳ تا ۴۱۵.

Shekarabi, Z., & Tajfirooz, F. (2022). The views and beliefs of Persian-speaking Japanese as a foreign language learners concerning the learning and teaching of kanji. *Journal of Foreign Language Research*, 12 (4), 393-415.

* زینب شکرآبی استادیار زبان و ادبیات ژاپنی دانشکده زبان‌ها و ادبیات خارجی دانشگاه تهران، دارای بیش از ۸ سال سابقه تدریس زبان ژاپنی می‌باشد.

** فاطمه تاج فیروز دانش آموخته رشته آموزش زبان ژاپنی در مقطع کارشناسی ارشد از دانشگاه تهران می‌باشد.

۱- مقدمه

معمولاً یادگیری کانجی، یکی از چالش برانگیزترین جنبه‌ها برای کسی است که سعی در تسلط بر زبان ژاپنی دارد، زیرا نه تنها شکل کانجی پیچیده‌تر از حروف الفبای لاتین است، بلکه کانجی اغلب بیش از یک خوانش دارد (جرنکوویست، ۲۰۱۶). به منظور اینکه زبان‌آموزان ژاپنی از مناطق غیرکانجی-زبان توانایی بالایی در فراگیری کانجی کسب کنند، باید وقت زیادی را صرف یادگیری کنند و انگیزه خود را حفظ کنند. پس نیاز به یک روش مناسب در یادگیری کانجی وجود دارد. برخلاف افراد ژاپنی، که قبل از شروع استفاده از کانجی به زبان گفتاری تسلط دارند، زبان‌آموزان خارجی، در هنگام یادگیری زبان ژاپنی عناصر نوشتاری و گفتاری را به طور هم‌زمان فرا می‌گیرند به همین خاطر در یادگیری کانجی فرصت کافی ندارند، پس، یک روش کارآمدتر برای آموزش و فراگیری کانجی برای این زبان‌آموزان مورد نیاز است (Paxton & Svtanant, 2013). پژوهش‌های مختلف اشاره دارند که آموزش صحیح کانجی به زبان‌آموزان مناطق غیرکانجی به عوامل مختلفی از جمله، پیشینه فرهنگی یادگیرنده، محیط یادگیری و تفاوت‌های فردی در سبک یادگیری بستگی دارد. (هاتوتووا، 2006) در این باره می‌گوید، موقعیت فردی که ژاپنی را به عنوان یک زبان خارجی در خارج از ژاپن یاد می‌گیرد با موقعیت یادگیرنده‌ای

که تحت فشار و از سر نیاز، ژاپنی را در ژاپن یاد می‌گیرد متفاوت خواهد بود. به طور خاص، زبان‌آموزان ژاپنی که غیر از کتاب‌های درسی هیچ فرصتی برای نگاه کردن به کانجی ندارند، برخلاف زبان‌آموزانی که از محیط یادگیری کانجی بهره‌مندند، زمان زیادی را صرف شناختن کاراکتر کانجی می‌کنند. زبان‌آموزان مناطق غیرکانجی زبان و زبان‌آموزانی که قبلاً زبانی که در آن کانجی استفاده می‌شود را نخوانده‌اند، مشکلاتی را در کانجی تجربه می‌کنند که در هنگام یادگیری حروف کانا با آنها روبرو نمی‌شوند. آنها در می‌یابند کانجی نه تنها یک حرف بلکه یک عنصر معنادار است که دارای سه عنصر شکل، صدا و معنی است، و علاوه بر شکل‌های پیچیده و تعداد زیاد، هر کانجی دارای خوانش‌ها و معانی مختلف است. درک این موضوعات برای زبان‌آموزان بار سنگینی است و این احتمال وجود دارد که این بار سنگین باعث شود آنها از یادگیری زبان ژاپنی دست بکشند.

وجود هیراگانا، کاتاکانا (حروف کانا) و کانجی در زبان ژاپنی، زبان‌آموزان را با چالش رو به رو می‌سازد. زبان‌آموزان زبان ژاپنی غالباً ابتدا حروف کانا و بعد حروف کانجی را می‌آموزند. هیراگانا و کاتاکانا هریک دارای ۴۶ نویسه با هجاهایی بی‌معنا هستند، اما کانجی در مقایسه با هیراگانا و کاتاکانا دارای تعداد زیادی نویسه است. در هیراگانا و کاتاکانا، که هجا نامیده می‌شوند، اصولاً فقط گلیف‌ها و اصوات یک به یک به هم متصل می‌شوند، در حالی که در کانجی، که به

آنها لوگوگرام - ایدوگرام گفته می‌شود، همه اطلاعات از حروف، صدا، معنی و کاربرد به هم پیوسته است (کانو^۳، ۱۹۹۴). از لحاظ بصری، هر کانجی دارای مؤلفه‌های داخلی از جمله استروک (kakijun)، رادیکال (bushu) و نشانگر صدا (onkigō) و از لحاظ آوایی دارای دو قرائت اونیومی (onyomi) و کونیومی (kunyomi) است. از آنجایی که در کتاب‌های درسی مبتدیان عمدتاً از حروف کانا استفاده می‌شود و زبان‌آموزان به نوشتن با آن خط که دارای سیستم نوشتاری مشخص و تعداد کم است عادت می‌کنند، با پیشرفت یادگیری خیلی سخت می‌توانند از کانجی استفاده کنند، و از آنجایی که آنها هنگام نوشتن گرایش دارند بیشتر از حروف کانا استفاده کنند تا کانجی، حتی کانجی‌های ساده را نیز زود فراموش می‌کنند. (کوریهارا و سکی^۴، 2017)، در این‌باره اشاره می‌کنند که در زمینه آموزش زبان ژاپنی، دشواری ایجاد انگیزه در زبان‌آموزان برای نوشتن به کانجی وقتی می‌توانند به هیراگانا بنویسند به یک مشکل واقعی تبدیل شده است. (بواسنگتام و یوشیناگا^۵ ۲۰۱۵) درباره نقش انگیزه در یادگیری کانجی برای زبان‌آموزان اشاره دارند که برای زبان‌آموزان کشورهای غیر کانجی‌زبان که از کانجی در زبان مادری خود استفاده نمی‌کنند، این مسئله که یادگیری کانجی در مراحل اولیه یادگیری جذاب و معنی‌دار باشد یا نه، ممکن است در موفقیت یا شکست او در ادامه زبان ژاپنی تأثیر

بگذارد، پس مسئله اصلی چگونگی حفظ و بهبود انگیزه آنها برای یادگیری کانجی است.

با افزایش تعداد زبان‌آموزان فارسی‌زبان ژاپنی، مسئله آموزش کانجی در آموزش زبان ژاپنی به ویژه اهمیت بیشتری پیدا می‌کند. برای بسیاری از زبان‌آموزان فارسی‌زبان که اکثراً در دانشگاه زبان ژاپنی را یاد می‌گیرند، یادگیری کانجی فرایند زمان‌بر و سختی است که یادگیری ژاپنی را به یک چالش بزرگ تبدیل می‌کند. یک زبان‌آموز ایرانی که زبان او دارای سیستم حروف الفبایی است در هنگام فراگیری زبان ژاپنی و مواجهه با سیستم نگارشی آن که شامل خطوط هیراگانا و کاتاکانا (هر کدام ۴۶ حرف) و کاراکتر بی‌پایان کانجی (حدود ۲۰۰۰ کانجی مورد نیاز برای مسائل روزمره) است احساس سردرگمی و وحشت می‌کنند، مخصوصاً بعد از فراگیری حروف کانا وقتی شروع به یادگیری کانجی می‌کنند با مشکلات دور از انتظاری روبرو می‌شوند. از طرفی، در ایران در آموزش کانجی توجهی به پیشینه زبانی و شخصیت زبان‌آموزان فارسی‌زبان نمی‌شود و کانجی غالباً با شیوه‌ای مشابه با آموزش کانجی به ژاپنی‌ها و زبان‌آموزان ژاپنی در ژاپن، آموزش داده می‌شود. از این رو، بررسی یادگیری و یاددهی کانجی در ایران و تحلیل باور زبان‌آموزان فارسی‌زبان در این خصوص امری ضروری است.

۲- پیشینه تحقیق

5. Buasasengtham & Yoshinaga

3. Kano

4. Kurihara & Seki

در مورد باور به یادگیری کانجی، (بوشیماکینا^۶، ۲۰۱۳a) زبان‌آموزان ژاپنی که زبان ژاپنی را به عنوان زبان دوم (JSL) یاد می‌گرفتند را مورد بررسی قرار داد. او با بهره‌گیری از پرسش‌نامه BALLI، پرسش‌نامه‌ای را تهیه و در اختیار ۸۶ زبان‌آموز از مناطق کانجی‌زبان و غیرکانجی‌زبان قرار داد. او سپس نتایج باور زبان‌آموزان را از نظر پنج مؤلفه سختی کانجی، استعداد یادگیری، ماهیت یادگیری، انگیزه یادگیری، خودآموزی مورد بررسی قرار داد. نتایج چنین شد که، زبان‌آموزان مناطق غیرکانجی‌زبان بیشتر احساس می‌کردند که یادگیری کانجی به طور کل دشوار است، مخصوصاً در نوشتن و معنای کانجی مشکلات بیشتری را احساس می‌کردند. اما در مورد قرائت و استفاده کانجی مشخص شد هر دو گروه به یک اندازه احساس سختی می‌کنند. در مورد استعداد یادگیری کانجی، نتایج نشان داد که هر دو گروه آگاه‌اند که «یادگیری کانجی برای زبان‌آموزان مناطق کانجی‌زبان آسان‌تر است» و «کانجی به قدرت حافظه نیاز دارد». در مورد باور به ماهیت یادگیری کانجی، هر دو گروه اعتقاد داشتند که «یادگیری کانجی نیاز به تمرین و تکرار دارد و اگر تلاش کنند، می‌توانند کانجی خود را بهبود ببخشند». در مورد باور به انگیزه‌ها و انتظارات یادگیری کانجی، هر دو گروه آگاه بر این موضوع بودند که یادگیری کانجی برای یادگیری ژاپنی به عنوان یک کل ضروری است و زبان‌آموزان خواستار این هستند که مهارت خواندن و نوشتن کانجی خود را بالا ببرند. در مورد

باور به خودآموزی کانجی مشخص شد، هر دو گروه تأکید به خودخوانی کانجی در خارج از کلاس دارند و این گونه فکر می‌کنند که تصمیم‌گیری درباره محتوا و روش یادگیری توسط خود فراگیر یک روش یادگیری مؤثر است. البته، نتایج نشان داد در زبان‌آموزان مناطق غیرکانجی‌زبان بیش از زبان‌آموزان مناطق کانجی‌زبان وابستگی به کتاب‌های درسی کانجی وجود دارد. (بوشیماکینا در همان سال ۲۰۱۳ b) در تحقیقی دیگر همین پرسش‌نامه را در اختیار ۱۲۸ دانشجوی روسی قرار داد و نتایج تقریباً مشابه‌ای را با باورهای افراد مناطق غیرکانجی - زبان در تحقیق قبل به دست آورد. زبان‌آموزان روسی نیز یادگیری کانجی را به طور کلی دشوار می‌دانند، اما در برابر مشکلات خاص آنها اعتقاد دارند که خواندن کانجی دشوارتر از نوشتن و درک معنی کانجی است. در مورد ماهیت یادگیری کانجی، این آگاهی قوی وجود دارد که «بهبود کانجی منجر به بهبود توانایی کلی ژاپنی می‌شود» و «تکرار تمرین برای یادگیری کانجی ضروری است». همچنین، مشخص شد زبان‌آموزان روسی نیز تمایل دارند در خواندن و نوشتن کانجی تبحر داشته باشند تا بتوانند مطالب ژاپنی مورد نیاز در زندگی روزمره را بخوانند. زبان‌آموزان روسی نیز نسبت به لزوم خودآموزی کانجی خارج از کلاس کاملاً آگاه‌اند و بیشتر به روش‌های یادگیری خود اعتقاد دارند تا روش‌های ارائه شده توسط معلم. با توجه به نتایج حاصل از تحقیقات بوشیماکینا می‌توان چنین بیان کرد که زبان‌آموزان ژاپنی متعلق به مناطق

غیرکانجی معتقدند که یادگیری کانجی مشکل است اما دیدگاه آنها در اینکه چه چیزی در یادگیری کانجی مشکل است، متفاوت است.

در همین راستا، به منظور بررسی تفاوت عملکرد زبان‌آموزان ژاپنی متعلق به مناطق کانجی و مناطق غیرکانجی - زبان در خواندن و نوشتن کانجی، (ماچیدا^۷، ۲۰۱۳) بیان می‌کند که عملکرد افراد در تشخیص صدای کانجی‌هایی که قبلاً آموزش دیده‌اند تحت تأثیر گروهی که به آن تعلق دارند قرار نمی‌گیرد، اما در مورد تشخیص صدای کانجی‌های آموزش داده نشده و همچنین طرز نوشتن کانجی، عملکرد افراد بسته به گروهی که به آن تعلق دارند فرق می‌کند و افراد متعلق به گروه مناطق کانجی‌زبان عملکرد بهتری را در تشخیص صدای کانجی‌های ناآشنا و به‌خصوص نوشتن کانجی دارند. فراگیران مناطق کانجی‌زبان به‌خاطر تجربه یادگیری کانجی در زبان مادری خود، نه تنها با ویژگی‌های آوایی و معنایی کانجی بلکه با قوانین سیستم نوشتاری کانجی نیز آشنا هستند، پس با معرفی کانجی جدید، این فراگیران قادر به شناسایی بصری کانجی بدون دانستن معنی و تلفظ آنها هستند. اما فراگیران مناطق غیرکانجی‌زبان درباره کانجی تازه معرفی شده چیزی نمی‌دانند مگر اینکه قبلاً کانجی مشابهی را دیده باشند. این موضوع ممکن است اضطراب و دشواری قابل توجهی را برای این فراگیران در یادگیری زبان ژاپنی به‌همراه داشته باشد.

به منظور درک میزان آگاهی زبان‌آموزان ژاپنی از یادگیری کانجی، (نوواریدا^۸، ۲۰۱۱) طی یک تحقیق پرسش‌نامه‌ای، دانشجویان اندونزیایی سطح مقدماتی را مورد بررسی قرار داد. در نتیجه مشخص شد که شکل کانجی در نظر دانشجویان مبتدی جالب به نظر می‌آید در نتیجه این باعث می‌شود که دانشجویان دید مثبتی به یادگیری کانجی پیدا کنند. از طرفی همچنین، دانستن کانجی باعث می‌شود که آنها بتوانند به ژاپنی کتاب بخوانند و به ژاپنی بنویسند. البته این دانشجویان بر این مسئله واقف بودند که هر چقدر هم که کانجی بخوانند ولی وقتی از آنها استفاده نکنند آنها را سریع فراموش می‌کنند و در نهایت هر چه کانجی می‌خوانند نمی‌توانند آنها را به خوبی در ذهن بسپارند. در تحقیق نوواریدا هر چند آگاهی کلی دانشجویان اندونزیایی سطح مقدماتی نسبت به یادگیری کانجی مورد بررسی قرار گرفته است اما دید منفی عدم موفق بودن در یادگیری کانجی در دانشجویان مبتدی کاملاً مشهود است. بنابراین، ضروری است زبان‌آموزان با سطوح مختلف زبانی مورد بررسی قرار بگیرند تا تمایلات و میزان آگاهی آنان نسبت به یادگیری کانجی با توجه به دانش زبانی و تجربه یادگیری زبان ژاپنی مورد مقایسه و ارزیابی قرار بگیرد تا نتایج دقیق‌تری حاصل شود.

در خصوص دیدگاه زبان‌آموزان ژاپنی و آموزش کانجی توسط معلم، (ایکه‌هارا^۹، ۲۰۱۴) آموزش مشارکتی کانجی توسط خود دانشجویان (PL) را مورد بررسی قرار داد.

9. Ikehara

7. Machida

8. Novarida

برای این منظور او در یک کلاس با به‌کارگیری این روش به بررسی وضعیت یادگیری ۱۰ زبان آموز انگلیسی زبان پرداخت. در این روش زبان‌آموزان روشی که خود برای یادگیری کانجی داشتند (خودخوانی) را در گروه‌های دو نفره یا چند نفره با هم‌کلاسی‌های خود به اشتراک گذاشتند. در اصل بدون آموزش مستقیم معلم، زبان‌آموزان از یکدیگر کانجی‌ها را یاد می‌گرفتند. پس از پایان دوره، اکثر زبان‌آموزان اذعان داشتند که اشتراک‌گذاری روش‌های خودخوانی کانجی و تبادل اطلاعات با هم‌کلاسی‌ها سرگرم‌کننده‌تر از یادگیری از معلم بوده است. آنها معتقد بودند که این روش به آنها در حفظ کانجی کمک می‌کند. همچنین، زبان‌آموزان با اشتراک‌گذاری و تبادل اطلاعات از دانش و روش‌های خودخوانی یکدیگر در مورد یادگیری کانجی که قبلاً آموخته‌اند استفاده می‌کنند، و از این طریق به جای دریافت یک‌طرفه دانش از سوی معلمان، آنها یادگیری را با خلاقیت بیشتری دنبال می‌کنند.

در همین راستا در پژوهشی دیگر، (هاتوتووا، ۲۰۰۶) به بررسی آگاهی زبان‌آموزان سریلانکایی از یادگیری کانجی پرداخت. نتایج هاتوتووا نشان داد که این زبان‌آموزان معتقدند فراگیری کانجی سخت است ولی به طور کلی نگرش مثبتی به یادگیری کانجی دارند. از طرفی در مورد آگاهی از خودآموزی کانجی، نتایج نشان می‌دهد در یادگیری کانجی زبان‌آموزان سریلانکایی بیشتر به تدریس معلم متکی هستند و

از خودآموزی کانجی آگاهی کمتری دارند. این زبان‌آموزان معتقدند که در تدریس معلم توضیحات کاملی راجع به عناصر کانجی داده می‌شود، پس آموزش کانجی توسط معلم و دریافت راهنمایی از سوی معلم، یادگیری کانجی را آسان‌تر می‌کند.

از پژوهش‌ها یکی‌ها را می‌توان چنین نتیجه گرفت که با استفاده از روش مشارکتی، زبان‌آموزان قادر می‌شوند به طور مستقل یادگیری کانجی را ادامه دهند. هر چند، با توجه به یافته پژوهش هاتوتووا و از آنجایی که دیدگاه زبان‌آموزان با توجه به تمایلات فردی، پیشینه فرهنگی و آموزشی و شیوه یادگیری هر دانشجو می‌تواند در میزان یادگیری تأثیرگذار باشد، قبل از اجرای روش‌های جدید آموزش کانجی از جمله تبادل اطلاعات فردی دانشجویان با هم یا خودخوانی کانجی، بررسی تمایلات دانشجویان و دیدگاه فکری آنان در خصوص نحوه یادگیری کانجی ضروری به نظر می‌آید.

همچنین، در خصوص باور زبان‌آموزان نسبت به نحوه آموزش و یادگیری کانجی، در پژوهش (اوکیتا، ۱۹۹۵) از زبان‌آموزان ژاپنی دانشگاه هاوایی مشخص شد که بیشتر زبان‌آموزان بر این باورند که حروف باید از ابتدای یادگیری زبان ژاپنی معرفی شوند و مخالف این عقیده‌اند که یادگیری مکالمه مقدم بر یادگیری حروف باشد. همچنین، یافته‌ها حاکی از این بود که زبان‌آموزان از اینکه نتوانند کانجی‌ای را بخوانند مضطرب می‌شوند، حتی به فرض اینکه بتوانند معنی آن کانجی

را حدس بزنند. از آنجایی که اکثر زبان‌آموزان در پژوهش اوکیتا قبل از ورود به دانشگاه سابقه فراگیری زبان ژاپنی را داشتند، او چنین نتیجه می‌گیرد که باور این زبان‌آموزان می‌تواند تحت تأثیر محیط یادگیری و تجربه آنان در یادگیری زبان ژاپنی باشد.

فرهنگ و پیشینه فرهنگی، ویژگی استقلال در یادگیری زبان آموز، در یادگیری زبان تأثیرگذار است (پاینده‌داری‌نژاد و حبیب‌زاده^{۱۱}، ۱۴۰۰؛ باقری نویسی و فرمودی^{۱۲}، ۱۴۰۱). با

مرور بر پژوهش‌های پیشین، می‌توان چنین دریافت که علی‌رغم مشترکاتی چند در خصوص یادگیری کانجی در بین زبان‌آموزان غیرمناطق کانجی‌زبان، عواملی چون محیط یادگیری، تجربه یادگیری یک زبان خارجی، میزان توانش زبانی زبان آموز تأثیر بسزایی در آگاهی و باور زبان‌آموزان نسبت به یادگیری کانجی دارد. بنابراین، از آنجایی که اکثر قریب به اتفاق زبان‌آموزان ایرانی، زبان ژاپنی را به طور تخصصی در دانشگاه آموزش می‌بینند، بررسی آگاهی زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان در خصوص یادگیری کانجی و باور این زبان‌آموزان در مورد آموزش کانجی ضروری است. همچنین، مطلوب است بررسی این موضوع که توانش زبانی چه تأثیری در آگاهی و باور زبان‌آموزان نسبت به یادگیری و یاددهی کانجی خواهد داشت.

پرسش‌های پژوهش

در پژوهش حاضر با هدف درک بهتری از افکار و دیدگاه‌های زبان‌آموزان ژاپنی در مورد یادگیری کانجی و باورهای آنان در خصوص نحوه آموزش کانجی به زبان‌آموزان مناطق غیرکانجی به ویژه ایران، سؤالات زیر مورد بررسی قرار می‌گیرد. از آنجایی که دانش زبانی عامل مهمی بر یادگیری زبان است، با فرض احتمال تأثیر آن بر زبان‌آموزان، دیدگاه زبان‌آموزان با سطوح مختلف (مقدماتی، متوسط و پیشرفته) نیز مورد بررسی قرار می‌گیرد.

۱. زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان نسبت به کانجی و یادگیری

آن چه آگاهی‌هایی دارند؟

۲. آیا آگاهی زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان با توانش زبانی

مختلف نسبت به کانجی و یادگیری آن متفاوت است؟

۳. باور زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان نسبت به روش‌های

آموزش کانجی چیست و چگونه باور آنها در سطوح

مختلف زبانی تغییر می‌کند؟

۳- روش پژوهش

پنجاه و نه نفر از دانشجویان زبان ژاپنی دانشگاه تهران به

صورت تصادفی در این پژوهش شرکت کردند (زن = ۳۹ نفر،

مرد = ۲۰ نفر). همه این دانشجویان ایرانی و فارسی‌زبان

بودند و میانگین سنی آنها ۲۲/۳۸ است. سابقه یادگیری زبان

ژاپنی آنها از یک سال تا بیش از چهار سال متغیر است. در

پژوهش حاضر، زبان‌آموزانی که یک سال سابقه یادگیری زبان

ژاپنی داشتند را به عنوان زبان‌آموزان سطح مقدماتی (۲۳ نفر)،

کسانی که دارای دو و سه سال سابقه بودند به عنوان زبان‌آموزان سطح متوسط (۱۴ نفر)، و زبان‌آموزان با سابقه چهار سال و بیشتر، زبان‌آموزان سطح پیشرفته (۲۲ نفر) در نظر گرفته شدند.

به منظور بررسی آگاهی و باور زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان نسبت به یادگیری و آموزش کانجی، پرسش-نامه‌ای دو بخشی تنظیم شد (در کل ۲۰ گزاره). برای اینکه تا جای ممکن، بتوان پرسش‌نامه‌ای جامع در این خصوص تنظیم شود، پرسش‌نامه‌های موجود در پژوهش‌های پیشین مورد بررسی قرار گرفت و موارد مربوط به آگاهی از یادگیری کانجی و باورها نسبت به آموزش کانجی استخراج و دسته-بندی شد (هاماکاوا^{۱۳} (۲۰۱۷)، هاتوتووا (۲۰۰۶) و بوشیماکینا (۲۰۱۳a, b)). دو بخش پرسش‌نامه حاصل به این صورت می‌باشد که بخش اول شامل ۱۷ گزاره، با طیف لیکرت و مقیاس عددی پنج (۵ = کاملاً مخالفم، ۴ = مخالفم، ۳ = هیچ‌کدام (نمی‌دانم)، ۲ = موافقم، ۱ = کاملاً موافقم) است. بخش دوم شامل سؤالاتی تشریحی (سه سؤال) است. سؤالات تشریحی با این منظور در نظر گرفته شد تا زبان‌آموزان بتوانند آزادانه نظر خود را بنویسند و پاسخ‌ها فقط محدود به گزاره‌های بخش اول نباشد. میزان آلفا برای پرسش‌نامه محاسبه و برابر با ۰/۸۲ بود که ضریب اطمینان بالایی می‌باشد. با هدف تجزیه و تحلیل پاسخ‌ها به صورت دقیق‌تر، ساده‌تر و مفهومی، در تجزیه تحلیل آماری گزاره‌های

پرسش‌نامه، از پنج گزینه به سه گزینه تقلیل داده شد. به این شکل که گزینه « کاملاً مخالفم و مخالفم » برابر با یک گزینه (۳ = کاملاً مخالفم و مخالفم)، گزینه « هیچ‌کدام (نمی‌دانم) » برابر با یک گزینه (۲ = هیچ‌کدام (نمی‌دانم))، و در نهایت گزینه کاملاً موافقم و موافقم برابر با یک گزینه (۱ = کاملاً موافقم و موافقم) در نظر گرفته شد. همچنین، پاسخ پرسش‌های تشریحی به شیوه کدگذاری باز مورد بررسی قرار گرفت. برای هر سؤال پرسش‌نامه، تعداد پاسخ‌ها و درصد آنها بررسی شد. همچنین، با توجه به پرسش‌های پژوهش، از آزمون آماری کروسکال والیس نیز استفاده شد.

۴- نتایج

برای مشخص کردن اینکه زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان چه نگرشی نسبت به یادگیری کانجی دارند (پرسش اول پژوهش)، ابتدا به تجزیه و تحلیل گزاره‌های چند گزینه‌ای پرسش‌نامه پرداخته و سپس با بررسی سؤالات تشریحی در مورد مؤلفه‌هایی که باعث سختی در فراگیری کانجی در این زبان‌آموزان می‌شود، توضیح داده خواهد شد.

میزان آگاهی زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان نسبت به یادگیری کانجی به ترتیب در جدول ۱ آورده شده است. بیش از ۹۰ درصد از زبان‌آموزان ایرانی بر این باورند که یادگیری کانجی باعث افزایش مهارت زبان ژاپنی آنها می‌شود (۹۶٪/۶) و آنها می‌توانند متون مختلفی را بخوانند (۹۴٪/۹). بیش از ۸۵ درصد (۸۶٪/۴) از زبان‌آموزان ژاپنی بیان کردند که با دانستن کانجی می‌توان در ژاپن به راحتی زندگی کرد. در

مقابل ۳/۴ درصد از زبان‌آموزان ایرانی با این مورد مخالف و بعضی دیگر در این خصوص مردد بودند (۱۰٪/۲). بیش از نیمی از زبان‌آموزان (۶۴٪/۴) با این نکته موافقت می‌کنند که متنی که با استفاده از کانجی و هیراگانا توامان نوشته شده باشد راحت‌تر قابل خواندن است. البته ۲۲ درصد از زبان‌آموزان مخالف این موضوع بودند. در خصوص لزوم یادگیری کانجی ۸۱/۴ درصد از زبان‌آموزان معتقدند که علی‌رغم اینکه امکان تایپ کانجی با کامپیوتر وجود دارد، همچنان نیاز به یادگیری کانجی است. اگر چه تعداد زیادی از زبان‌آموزان علی‌رغم استفاده از تایپ با کامپیوتر بر یادگیری کانجی باور داشتند،

۳۲/۲ درصد از زبان‌آموزان معتقدند که با وجود کامپیوتر دیگر نیازی به یادگیری طرز نوشتار کانجی نیست. البته هنوز بیش از نیمی از زبان‌آموزان (۵۵٪/۹) با یادگیری طرز نوشتار کانجی موافق بودند. در نهایت، ۳۰/۵ درصد از زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان از اینکه یادگیری کانجی انتها ندارد احساس آزرده‌گی می‌کنند ولی در مقابل ۴۰/۷ درصد از زبان‌آموزان این حس را ندارند.

جدول ۱

آگاهی زبان‌آموزان نسبت به یادگیری کانجی_درصد(تعداد نفرات)

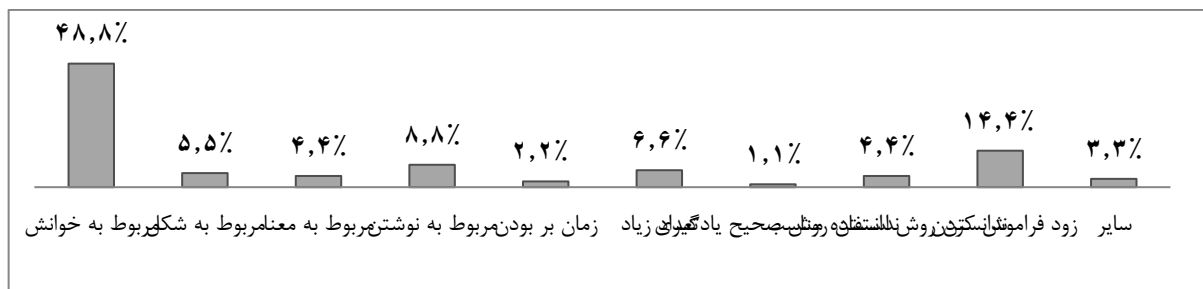
رتبه	گزاره‌های آگاهی نسبت به یادگیری کانجی	کاملاً موافقم / موافقم	نظری ندارم	کاملاً مخالفم / مخالفم
۱	۲. برای بالا بردن مهارت زبان ژاپنی به یادگیری کانجی نیاز است	۹۶٪/۱۶ (۵۷)	۱٪/۷ (۱)	۱٪/۷ (۱)
۲	۱۳. اگر کانجی را بلد باشم، می‌توانم متن‌ها و نوشته‌های مختلفی را بخوانم	۹۴٪/۹ (۵۶)	۱٪/۷ (۱)	۳٪/۴ (۲)
۳	۱۲. با یادگیری کانجی زندگی در ژاپن آسان‌تر می‌شود	۸۶٪/۴ (۵۱)	۱۰٪/۲ (۶)	۳٪/۴ (۲)
۴	۱۰. متونی که دارای کانجی هستند راحت‌تر خوانده می‌شوند	۶۴٪/۴ (۳۸)	۱۳٪/۱۶ (۸)	۲۲٪ (۱۳)
۵	۱۵. از آنجا که می‌توان با کامپیوتر تایپ کرد دیگر نیاز به یادگیری کانجی نیست	۱۰٪/۲ (۶)	۸٪/۵ (۵)	۸۱٪/۴ (۴۸)
۶	۱۴. از آنجا که می‌توان با کامپیوتر تایپ کرد دیگر نیاز به یادگیری طرز نوشتن کانجی نیست	۳۲٪/۲ (۱۹)	۱۱٪/۹ (۷)	۵۵٪/۹ (۳۳)
۷	۱. وقتی متوجه شدم یادگیری کانجی پایانی ندارد، احساس آزرده‌گی خاطر کردم	۳۰٪/۵ (۱۸)	۲۸٪/۸ (۱۷)	۴۰٪/۷ (۲۴)

است را آزادانه بنویسند. پس از کدگذاری و دسته‌بندی پاسخ‌ها، نه مؤلفه که یادگیری کانجی را برای زبان‌آموزان مشکل می‌کند، به دست آمد (نمودار ۱). این موارد شامل عواملی که مربوط به طرز خواندن کانجی، مربوط به شکل کانجی، مربوط معنی کانجی، مربوط به طرز نوشتن کانجی، زمان بر بودن یادگیری کانجی، تعداد زیاد کانجی، عدم آگاهی

برای یافتن عوامل چالش برانگیز یادگیری کانجی از نظر زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان، از زبان‌آموزان خواسته شد درباره اینکه چه چیز در یادگیری کانجی سخت است یا چه مواردی برای آنها شخصاً در یادگیری کانجی سخت بوده

از روش مناسب برای یادگیری کانجی، ندانستن روش استفاده از کانجی، فراموش کردن کانجی، بودند.

نمودار ۱ عوامل چالش برانگیز یادگیری کانجی در زبان آموزان ژاپنی فارسی زبان

در این میان سه مؤلفه برجسته بودند. حدود نیمی از زبان آموزان (۴۸٪/۸) «خوانش کانجی» را به عنوان اولین مؤلفه ای که باعث سختی یادگیری کانجی می شود، برشمردند. منظور از خوانش کانجی مواردی از قبیل موارد زیر است: تعداد تلفظ های زیاد، تلفظ های مختلف (وجود اونیومی، کونیومی برای یک کانجی، وجود چند اونیومی برای یک کانجی)، تلفظ های متفاوت از یک کانجی در جاهای مختلف، نبود قانون برای استفاده از تلفظ ها (بی قاعده بودن تلفظ ها) و اینکه باید آنها را حفظ کرد، مشترک بودن تلفظ ها (تلفظ یکسان برای چندین کانجی مختلف)، حفظ کردن کامل تمام تلفظ های اونیومی و کونیومی یک کانجی به یکباره. دومین مؤلفه «زود فراموش کردن کانجی های یادگرفته شده» است که ۱۴/۴ درصد از زبان آموزان به آن اشاره کردند. سپس، مشکلات مربوط به «نوشتن کانجی» است که حدود ۹ درصد از زبان آموزان به عنوان سومین مؤلفه مشکل آفرین از آن یاد کردند. به طور خاص مشکلات نوشتن کانجی شامل مواردی از قبیل رعایت کردن ترتیب خط ها (کاکسوها)، رعایت تعداد

کاکسوها، پیچیدگی و زیاد بودن کاکسوها، بوشوهای مشابه یا یکسان در کانجی های متفاوت، بود.

در جهت بررسی اینکه آیا میزان آگاهی زبان آموزان ژاپنی ایرانی نسبت به یادگیری کانجی با تغییر سطح دانش زبانی (سطح مقدماتی، متوسط و پیشرفته) آنها متفاوت می شود (پرسش دوم پژوهش)، از آزمون کروسکال والیس استفاده شد. نتایج در جدول ۲ آورده شده است. نتیجه آزمون مؤید این است که زبان آموزان هر سه سطح مقدماتی، متوسط و پیشرفته در موارد زیر با هم اتفاق نظر دارند ($p > .05$). زبان آموزان در هر سه سطح مقدماتی، متوسط و پیشرفته قویاً بر این باورند که یادگیری کانجی از الزامات بالا بردن مهارت زبان ژاپنی بوده (میان = ۱) و با دانستن کانجی است که قادر به خواندن متون مختلف می شوند (میان = ۱) و دانش کانجی منجر به زندگی راحت تر در ژاپن خواهد شد (میان = ۱). از طرفی، زبان آموزان در هر سه سطح مقدماتی، متوسط و پیشرفته شدیداً معتقدند که حتی با استفاده از کامپیوتر برای تایپ ژاپنی که حروف ژاپنی به صورت خودکار به کانجی برگردانده می شود، بازهم دلیلی برای یادنگرفتن کانجی و یادنگرفتن چگونگی نگارش کانجی وجود ندارد (میان = ۳)، و یادگیری کانجی در

پژوهش های زبان شناسختی در زبان های خارجی، دوره ۱۲، شماره ۳، پاییز ۱۴۰۱، از صفحه ۳۹۳ تا ۴۱۵

هر صورت لازم است. در نهایت، تلاش بی‌حد برای یادگیری کانجی، آنها را از ادامه دادن راه باز نمی‌دارد (میانۀ = ۳).
 زبان‌آموزان سطح پیشرفته قویاً بر این باورند که وجود کانجی در متن باعث خوانش راحت‌تر متن خواهد شد تا اینکه متنی صرفاً با حروف هیراگانا نوشته شده باشد (میانۀ = ۱).
 این نظر در زبان‌آموزان سطح متوسط نیز تا حدودی مشهود است (میانۀ = ۱/۵)، اما زبان‌آموزان سطح مقدماتی اولویتی بر وجود کانجی در متن ژاپنی قایل نیستند و معتقدند که کانجی

لزوماً به راحت‌تر خواندن متن منجر نمی‌شود (میانۀ = ۳). در این مورد، هر چند بین زبان‌آموزان سطوح مختلف اختلاف نظر وجود دارد، این اختلاف معنادار نیست ($p > .05$) (جدول ۲).

جدول ۲
 آمار توصیفی و نتیجه آزمون کروسکال والیس بین زبان‌آموزان در سه سطح مقدماتی، متوسط و پیشرفته (در خصوص آگاهی نسبت به یادگیری کانجی)

آزمون کروسکال والیس			سطح دانش زبانی						شماره گزاره
			پیشرفته		متوسط		مقدماتی		
مقدار احتمال	χ^2	درجه آزادی	میانۀ	تعداد	میانۀ	تعداد	میانۀ	تعداد	
۰/۳۴	۲/۱۱	۲	۳	۲۲	۳	۱۴	۳	۲۳	۱
۰/۰۹	۴/۶۱	۲	۱	۲۲	۱	۱۴	۱	۲۳	۲
۰/۰۷	۵/۲۳	۲	۱	۲۲	۱/۵	۱۴	۳	۲۳	۱۰
۰/۲۹	۲/۴۴	۲	۱	۲۲	۱	۱۴	۱	۲۳	۱۲
۰/۲۹	۲/۴۷	۲	۱	۲۲	۱	۱۴	۱	۲۳	۱۳
۰/۴۵	۱/۵۹	۲	۳	۲۲	۳	۱۴	۳	۲۳	۱۴
۰/۴۴	۱/۶۴	۲	۳	۲۲	۳	۱۴	۳	۲۳	۱۵

میانۀ‌ها برابر است با: ۳ = کاملاً مخالفم / مخالفم، ۲ = نظری ندارم، ۱ = کاملاً موافقم / موافقم
 ۱. وقتی متوجه شدم یادگیری کانجی پایانی ندارد، احساس آزرده‌گی خاطر کردم. / ۲. برای بالا بردن مهارت زبان ژاپنی به یادگیری کانجی نیاز است. / ۱۰. متونی که دارای کانجی هستند راحت‌تر خوانده می‌شوند. / ۱۲. با یادگیری کانجی زندگی در ژاپن آسان‌تر می‌شود. / ۱۳. اگر کانجی را بلد باشم، می‌توانم متن‌ها و نوشته‌های مختلفی را بخوانم. / ۱۴. از آنجا که می‌توان با کامپیوتر تایپ کرد دیگر نیاز به یادگیری طرز نوشتن کانجی نیست. / ۱۵. از آنجا که می‌توان با کامپیوتر تایپ کرد دیگر نیاز به یادگیری کانجی نیست.

در پاسخ به پرسش سوم پژوهش که بررسی باورهای زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان در خصوص روش‌های آموزش کانجی است، ابتدا به بیان گزاره‌های چندگزینه پرسش‌نامه پرداخته می‌شود و در ادامه تجزیه و تحلیل پرسش‌های آزاد پرسش‌نامه ارائه می‌گردد.

در خصوص آموزش کانجی (جدول ۳)، حدود ۹۰ درصد (۸۹٪/۸) از زبان‌آموزان ایرانی بر این باورند که هیراگانا، کاتاکانا و کانجی باید از همان ابتدای یادگیری زبان ژاپنی توأمان آموزش داده شود و آموزش آنها منفک از یکدیگر نیست. همچنین، حدود ۶۰ درصد (۵۹٪/۳) از زبان‌آموزان معتقدند که آموزش هیراگانا، کاتاکانا و کانجی باید قبل از آموزش گفت و شنود به زبان ژاپنی باشد. بیش از نیمی از زبان‌آموزان (۶۹٪/۵) بر این باورند که آموزش رادیکال‌های کانجی نقش بسزایی در آموزش مؤثر کانجی دارد. البته یک سوم زبان‌آموزان (۳۳٪/۹) قائل بر این امر نیستند.

در مقایسه سه عنصر خواندن (صدا)، معنی و نوشتن کانجی، بیش از ۸۰ درصد از زبان‌آموزان فارسی‌زبان معتقدند که نسبت به نوشتن، توانایی خواندن کانجی در اولویت قرار دارد (۸۴٪/۷)، و تنها حدود ۱۰ درصد (۱۰٪/۲) از زبان‌آموزان آموزش نوشتن کانجی را بر خواندن آن ترجیح می‌دهند. همچنین، در مقایسه خواندن و دانستن معنی کانجی، تنها حدود یک سوم (۳۲٪/۲) از زبان‌آموزان دانستن معنی کانجی را بر دانستن طرز خواندن کانجی ترجیح دادند. این در صورتی است که تقریباً حدود نیمی از زبان‌آموزان (۴۲٪/۲) همچنان طرز خواندن کانجی را به عنوان اولویت

خود عنوان کردند. البته در این میان، حدود یک چهارم (۲۵٪/۴) از زبان‌آموزان ترجیحی بر خواندن یا دانستن معنی نداشتند.

نکته جالب توجه، در خصوص یادگیری مستقلانه کانجی است. بیش از ۸۰ درصد از زبان‌آموزان بر این باورند که دارای این قابلیت هستند که خود به تنهایی کانجی را یاد بگیرند (۸۱٪/۴) و تنها ۶/۸ درصد بر این باور نیستند. ۷۸ درصد زبان‌آموزان معتقدند در خصوص یادگیری کانجی، هر کس با تلاش خودش می‌تواند کانجی را با موفقیت یاد بگیرد. اگر چه حدود ۱۰ درصد از زبان‌آموزان وجود معلم را برای یادگیری کانجی ضروری دانستند، نزدیک به ۷۰ درصد (۶۷٪/۸) از آنها بیان داشتند که بدون معلم می‌تواند کانجی را یاد بگیرند و معتقد بودند که یادگیری کانجی می‌تواند به صورت روشمند باشد (۳۳٪/۹). به عبارت دیگر شکل کانجی و قرار گرفتن خطوط کانجی در کنار هم دارای نظم منطقی است که می‌تواند به یادگیری خودخوان زبان‌آموز کمک کند. نتیجه فوق نشان دهنده باور قوی زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان به خودآموزی کانجی است.

جدول ۳

باور زبان‌آموزان نسبت به روش‌های آموزش کانجی_درصد(تعداد نفرات)_ بر اساس سؤالات چندگزینه‌ای

گزاره‌ها	کاملاً موافقم / موافقم	نظری ندارم	کاملاً مخالفم / مخالفم
۳. میتوان کانجی را به طور سیستماتیک یاد گرفت	۳۳٪/۹ (۲۰)	۵۰٪/۸ (۳۰)	۱۵٪/۳ (۹)
۵. آموزش رادیکال‌ها در یادگیری کانجی مؤثراند	۶۹٪/۵ (۴۱)	۲۳٪/۷ (۱۴)	۳۳٪/۹ (۲۰)

۶٪/۸ (۴)	۳٪/۴ (۲)	۸۹٪/۸ (۵۳)	۶. هیراگانا، کاتاکانا، کانجی باید از ابتدای یادگیری زبان ژاپنی معرفی شوند
۵۹٪/۳ (۳۵)	۱۰٪/۲ (۶)	۳۰٪/۵ (۱۸)	۷. من می‌خواهم بعد از یادگیری مکالمه، هیراگانا، کاتاکانا و کانجی را بخوانم
۴۲٪/۲ (۲۵)	۲۵٪/۴ (۱۵)	۳۲٪/۲ (۱۹)	۸. اگر معنای کانجی را درک کنم حتی اگر نحوه خواندن آن را ندانم مشکلی نیست
۱۰٪/۲ (۶)	۵٪/۱ (۳)	۸۴٪/۷ (۵۰)	۹. توانایی خواندن کانجی از توانایی نوشتن کانجی مهم‌تر است
۸٪/۵ (۵)	۱۳٪/۶ (۸)	۷۸٪ (۴۶)	۱۱. هرکسی که تلاش کند می‌تواند در یادگیری کانجی موفق شود
۶۷٪/۸ (۴۰)	۲۲٪ (۱۳)	۱۰٪/۲ (۶)	۱۶. بدون معلم نمی‌توانم کانجی را یاد بگیرم
۶٪/۸ (۴)	۱۱٪/۹ (۷)	۸۱٪/۴ (۴۸)	۱۷. خودم به تنهایی می‌توانم کانجی را یاد بگیرم

= ۳)، در حالی که زبان‌آموزان سطح پیشرفته درک معنای کانجی را در اولویت می‌دانند (میان = ۱) ($p < .001$). همچنین، زبان‌آموزان سطح مقدماتی بر این باورند که برای یادگیری کانجی حضور معلم ضروری است (میان = ۳) و نمی‌توان بدون کمک معلم کانجی را یاد گرفت (میان = ۳)، این در حالی است که زبان‌آموزان سطح پیشرفته یادگیری کانجی را بی‌نیاز از معلم دانسته (میان = ۱) ($p < .001$) و معتقدند که به تنهایی می‌توانند به یادگیری کانجی بپردازند (میان = ۱) ($p < .001$). در این بررسی، مقدار احتمال اصلاح شده برابر با ۰/۰۱۶ در نظر گرفته شده است.

جدول ۴

آمار توصیفی و نتیجه آزمون کروسکال والیس بین زبان‌آموزان در سه سطح مقدماتی، متوسط و پیشرفته (در خصوص باور زبان‌آموزان نسبت به روش‌های آموزش کانجی)

آزمون کروسکال والیس			سطح دانش زبانی						شماره گزاره
			پیشرفته		متوسط		مقدماتی		
مقدار احتمال	χ^2	درجه آزادی	میان	تعداد	میان	تعداد	میان	تعداد	
۰/۰۷	۵/۲۳	۲	۱	۲۲	۱/۵	۱۴	۳	۲۳	۳
*۰/۰۰۲	۹/۹۱	۲	۱	۲۲	۱	۱۴	۳	۲۳	۵

با کمک آزمون کروسکال والیس به بررسی اینکه آیا باور زبان‌آموزان ژاپنی نسبت به شیوه‌های آموزش کانجی با توانش زبانی متفاوت (مقدماتی، متوسط، پیشرفته) دستخوش تغییر می‌شود یا خیر، پرداخته شد. همان‌طور که در جدول ۴ آورده شده است، نتیجه آزمون کروسکال والیس نشان داد که زبان‌آموزان ژاپنی در چهار مورد (گزاره‌های ۵، ۸، ۱۶ و ۱۷) از نظر آماری دارای اختلاف معنادار هستند. بعد از مقایسه هر یک از سه سطح مقدماتی، متوسط، پیشرفته با یکدیگر به شیوه دان مشخص شد که زبان‌آموزان سطح مقدماتی (میان = ۳) با زبان‌آموزان سطح پیشرفته (میان = ۱) ($p < .01$) در باور اینکه رادیکال‌ها در یادگیری کانجی مؤثراند، اختلاف نظر دارند. زبان‌آموزان مقدماتی خواندن کانجی را مهم‌تر می‌دانند (میان

۰/۰۷	۵/۳۴	۲	۱	۲۲	۱/۵	۱۴	۱	۲۳	۶
۰/۲۹	۲/۴۴	۲	۳	۲۲	۳	۱۴	۳	۲۳	۷
*۰/۰۰۰	۹/۸۶	۲	۱	۲۲	۱	۱۴	۳	۲۳	۸
۰/۴۵	۱/۵۹	۲	۳	۲۲	۳	۱۴	۳	۲۳	۹
۰/۴۴	۱/۶۴	۲	۱	۲۲	۱	۱۴	۱	۲۳	۱۱
*۰/۰۰۰	۹/۹۹	۲	۱	۲۲	۱	۱۴	۳	۲۳	۱۶
*۰/۰۰۰	۹/۹۸	۲	۱	۲۲	۱	۱۴	۳	۲۳	۱۷

باشد. زبان آموزان سه توالی را برای این منظور معرفی کردند:

- (۱) معرفی پیشینه کانجی و رادیکال آن، سپس معنا و ارتباط آن با رادیکال و در نهایت استفاده در جمله و متن. (۲) آموزش طرز نوشتن کانجی، تلفظ، معنا و سپس استفاده در جمله و متن. (۳) خواندن متن حاوی کانجی، بررسی جملات و معنای کانجی، در نهایت طرز نوشتن کانجی. ۱۵/۴ از زبان آموزان معتقد بودند که بخشی از آموزش کانجی باید به خود زبان آموزان محول شود. در بین پاسخ‌ها، تنها ۵/۵ درصد از زبان آموزان رضایت کامل خود را از شیوه کنونی آموزش کانجی ابراز داشتند.

جدول ۵

باور زبان آموزان نسبت به روش‌های آموزش کانجی_ بر اساس سؤالات تشریحی

میانها برابر است با: ۳ = کاملاً مخالفم / مخالفم، ۲ = نظری ندارم، ۱ = کاملاً موافقم / موافقم
 $p < *$

05.

۳. می‌توان کانجی را به طور سیستماتیک یاد گرفت / ۵. آموزش رادیکال-ها در یادگیری کانجی مؤثراند. / ۶. هیراگانا، کاتاکانا، کانجی باید از ابتدای یادگیری زبان ژاپنی معرفی شوند. / ۷. من می‌خواهم بعد از یادگیری مکالمه، هیراگانا، کاتاکانا و کانجی را بخوانم. / ۸. اگر معنای آن کانجی را درک کنم حتی اگر نحوه خواندن آن را ندانم مشکلی نیست. / ۹. توانایی خواندن کانجی از توانایی نوشتن کانجی مهم‌تر است. / ۱۱. هرکسی که تلاش کند می‌تواند در یادگیری کانجی موفق شود. / ۱۶. بدون معلم نمی‌توانم کانجی را یاد بگیرم. / ۱۷. خودم به تنهایی می‌توانم کانجی را یاد بگیرم.

از زبان آموزان خواسته شد نظر خود را آزادانه در مورد

روش‌های آموزش کانجی و اینکه اگر آنها مدرس کانجی بودند چگونه کانجی را آموزش می‌دادند، بنویسند. پس از کدگذاری و تجزیه تحلیل پاسخ‌ها، مشخص شد (جدول ۵) که ۲۶/۴ درصد از زبان آموزان بر این عقیده‌اند که برای آموزش کانجی باید از متون، جملات و عبارات‌های دارای کانجی استفاده کرد. ۱۶/۵ درصد از زبان آموزان بر این باور بودند که در آموزش کانجی توالی خاصی باید وجود داشته

روش‌های پیشنهادی برای آموزش کانجی	درصد
استفاده از متون، جملات و عبارات دارای کانجی برای آموزش کانجی	۲۶٪/۴
آموزش کانجی و اطلاعات مربوط به آن با ترتیب خاص:	۱۶٪/۵
معرفی تاریخیچه کانجی، معرفی رادیکال، معنا و ارتباط با رادیکال، سپس در جمله و متن	۵۰٪
طرز نوشتن، تلفظ، معنا، سپس کلمه، جمله و متن	۳۵٪/۷
استفاده از متن و جمله سپس معرفی کانجی (معنا و بعد طرز نوشتن)	۱۴٪/۲۸

سپردن بخشی از آموزش کانجی به زبان‌آموزان	۱۵/۴
<ul style="list-style-type: none"> • روش فعلی خوب است. • آزمون‌های مکرر (کوئیز). • استفاده از وسایل کمک آموزشی در کلاس (فلش کارت، برنامه‌های یارانه‌ای و...) 	۵/۵
<ul style="list-style-type: none"> • استفاده از کانجی هنگام نوشتن به ژاپنی. • تشویق زبان‌آموزان به یادگیری کانجی. • تقویت حافظه دیداری دانشجو 	۳/۳
<ul style="list-style-type: none"> • یادگیری مشارکتی. • یادگیری فعال. • ربط دادن کانجی‌های تازه آموخته شده با کانجی‌های دیگر و اجزای سازنده کانجی‌های دیگر 	۲/۲
<ul style="list-style-type: none"> • تمرین کانجی خارج از کلاس. • اختصاص دادن بخشی از زمان هر کلاس به آموزش کانجی 	۱/۱

۵- بحث و بررسی

از طرفی، زبان‌آموزان سطح پیشرفته و متوسط می‌دانند

که متونی که دارای کانجی‌اند را راحت‌تر می‌توان خواند. دلیل این را می‌توان به خاطر معنادار بودن کانجی‌ها دانست. این زبان‌آموزان می‌دانند که هر کانجی همان‌طور که دارای صدا است، دارای معنا هم است. بنابراین، در مقایسه با متنی که فقط با حروف هیراگانا نوشته شده باشد، متنی که متشکل از کانجی و حروف کانا می‌باشد، راحت‌تر و سریع‌تر قابل خواندن و قابل درک کردن است (یوکی^{۱۴}، ۲۰۰۹). البته زبان‌آموزان سطح مقدماتی، وجود کانجی در متن را دلیلی برای خوانش راحت‌تر آن نمی‌دانند. این موضوع می‌تواند حاکی از عدم آگاهی زبان‌آموزان مقدماتی از متون سطوح پیشرفته باشد و یا اینکه از آنجایی که این زبان‌آموزان با الفبای هیراگانا، ژاپنی را آموخته‌اند و بعضی از متون و کتاب‌های مقدماتی، علی‌رغم

نتایج پژوهش حاضر نشان دهنده این است که زبان‌آموزان ایرانی نظر مثبت نسبت به یادگیری کانجی دارند. زبان‌آموزان فارسی‌زبان با توانش زبانی مختلف (مقدماتی، متوسط و پیشرفته) کاملاً بر این موضوع واقف‌اند که ارتقای توانایی کانجی باعث پیشرفت مهارت زبان ژاپنی می‌شود. این یافته تا حدودی با تحقیق بوشیماکیما (۲۰۱۳b) و نواریدا (۲۰۱۱) که در خصوص زبان‌آموزان روسی و اندونزیایی انجام شده بود، همخوانی دارد. همچنین، زبان‌آموزان ایرانی قویاً بر این باورند که برای داشتن یک زندگی راحت (و بی‌دردسر) در ژاپن و خواندن و درک مطالب ژاپنی، باید کانجی را یاد گرفت. این باور در بین زبان‌آموزان هر سه سطح مقدماتی، متوسط و پیشرفته به صورت یکسان وجود دارد.

عرف معمول، بین حروف ژاپنی فاصله می‌دهند، این زبان‌آموزان هنوز آگاهی کافی در این زمینه را ندارند.

تأکید زبان‌آموزان فارسی‌زبان بر لزوم یادگیری و یاددهی کانجی علی‌رغم امکان استفاده از کامپیوتر، نشان می‌دهد با وجود توسعه تلفن‌های همراه، برنامه‌های کامپیوتری و نرم‌افزارهای نوشتن کانجی و سهولت دسترسی به این موارد، زبان‌آموزان فارسی‌زبان از اهمیت یادگیری کانجی آگاهند و بر این باورند که همچنان نیاز است کانجی و طرز نوشتن آن را یاد گرفت. اینکه زیاد بودن تعداد کانجی‌ها باعث دلزدگی و رنجش خاطر اکثر زبان‌آموزان ایرانی نمی‌شود را می‌تواند نشئت گرفته از نظر مثبت این زبان‌آموزان نسبت به یادگیری کانجی قلمداد کرد. این یافته جایگاه بالای آموزش زبان ژاپنی در بین زبان‌آموزان ایرانی را نشان می‌دهد.

البته یادگیری کانجی دارای سختی‌هایی نیز هست. چالش برانگیزترین موارد در یادگیری کانجی برای زبان‌آموزان ایرانی، «صدای کانجی»، «زود فراموش کردن کانجی‌های به خاطر سپرده شده» و «نوشتن کانجی» است. زبان‌آموزان فارسی‌زبان معتقدند که خواندن کاراکترهای کانجی سخت‌تر از معنای آنهاست. دلیل این مورد را چنین می‌توان بیان کرد که از آنجایی که زبان‌آموزان فارسی‌زبان جزء زبان‌آموزان غیرمنطقه کانجی محسوب می‌شوند و به خاطر داشتن سیستم الفبایی در زبان مادری خود، وابسته به اصوات هستند تا معنا. در مورد زود فراموش کردن کانجی‌ها، می‌توان علت را در این دید که این زبان‌آموزان به عنوان زبان‌آموز JFL در ایران شانس تماس فعال با حروف کانجی را ندارند

و در کلاس هم اکثر اوقات مجبور به نوشتن کانجی نمی‌شوند، این عوامل باعث شده که در زبان‌آموزان ایرانی این باور منفی تقویت شود که هر چقدر هم که کانجی را تمرین و تکرار کنند ولی چون هر روز از آن استفاده نمی‌کنند، کانجی‌ها را فراموش خواهند کرد. در مورد سخت بودن نوشتن کانجی، علاوه بر عواملی چون تعداد کاکسوه‌های زیاد و مشابه، نحوه آموزش کانجی و تأکید زیاد بر نوشتن تمام کاکسوها بدون کم و زیاد شدن و رعایت ترتیب نوشتار کانجی (کاکیجون)، زبان‌آموزان را مقید به نوشتن کامل و واضح کانجی به طوری که تمام کاکسوه‌های کانجی مشخص باشد، می‌کند. همچنین، از آنجایی که در الفبای زبان فارسی قیدی برای ترتیب نوشتار حروف وجود ندارد، اصل رعایت کاکیجون، فارسی‌زبانان را دچار سردرگمی و کندی در نوشتار می‌کند.

زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان به شدت موافق آموزش کانجی از ابتدای یادگیری زبان ژاپنی همراه با آموزش حروف کانا هستند. به عبارت دیگر، از نظر آنها تقدم و تأخر در آموزش هیراگانا، کاتاگانا و کانجی وجود ندارد. همچنین، اکثر آنها بر این باورند که آموزش مکالمه به زبان ژاپنی بهتر است بعد از آموزش حروف کانا و کانجی باشد. این شاید بدان معناست که زبان‌آموزان فارسی‌زبان تمایل بیشتری به یادگیری زبان نوشتاری ژاپنی (مکتوب) دارند و بعد از آن زبان گفتاری. این موضوع می‌تواند نشان دهنده میزان اهمیت بالای زبان‌آموزان فارسی‌زبان به خواندن و نوشتن باشد. همان‌طور که این زبان‌آموزان «خوانش کانجی» را چالش برانگیزترین

مسئله در یادگیری کانجی عنوان کردند، شاید بتوان گفت این موضوع از اینجا نشئت می‌گیرد که زبان‌آموزان فارسی‌زبان، فکر می‌کنند زمانی یک زبان را یاد گرفته‌اند که بتوانند خط آن زبان را بخوانند و به آن خط بنویسند. علاوه بر این، زبان‌آموزان فارسی‌زبان بر این باورند که «دانستن روش خواندن»، مهارت مهمی در یادگیری کانجی است و اینکه معنای یک کانجی را بدانند ولی نحوه خواندن آن را ندانند آنها را راضی نمی‌کند. پس می‌توان گفت به طور کلی زبان‌آموزان ایرانی تمایل دارند زمان بیشتری را صرف بهبود مهارت خود در خواندن کاراکترهای کانجی کنند تا معنای کانجی‌ها. همان‌طور که اوکیتا (۱۹۹۵) نیز اشاره می‌کند، این نشان می‌دهد که فراگیرانی که در زبان مادری خود کانجی و حروف معناگرا ندارند، به عبارتی دارای سیستم الفبایی هستند، بسیار وابسته به اصوات هستند و با پردازش گرافیکی کانجی‌ها، آشنایی ندارند. البته این موضوع در مورد همه زبان‌آموزان صادق نیست. همان‌طور که در پژوهش حاضر مشخص شد، با افزایش دانش زبانی زبان‌آموزان فارسی‌زبان، وابستگی به اصوات کمتر و توجه زبان‌آموز به شکل، پردازش کانجی و درک معنا افزایش می‌یابد. بنابراین به صرف اینکه زبان‌آموزان متعلق به گروه غیرمناطق کانجی‌زبان هستند پس فقط به اصوات توجه دارند و از معنا غافل‌اند، استدلال درستی به نظر نمی‌آید. بلکه در این میان دانش زبانی زبان‌آموز در درک کانجی و باور آن از یادگیری و یاددهی کانجی می‌تواند بسیار تأثیرگذار باشد.

زبان‌آموزان ایرانی نقش معلم در آموزش کانجی را نقش ضروری نمی‌دانند و این به‌خاطر این است که آنها به شدت معتقدند که یادگیری کانجی می‌تواند به صورت خودخوان انجام پذیرد و یادگیری کانجی به صورت مستقل از معلم از ویژگی کانجی به حساب می‌آید. در این راستا، دانشجویان روسی نیز دیدگاه منفی نسبت به نقش معلم در یادگیری کانجی نشان دادند (بوشیماکینا، ۲۰۱۳b). ولی در مقابل، تحقیقات نشان می‌دهد که دانشجویان سریلانکایی یادگیری کانجی از معلم را بهتر می‌دانند زیرا به نظر آنها معلم توضیحات کامل‌تری را بیان می‌کند (هاتوتووا، ۲۰۰۶). بنابراین، نه تنها ویژگی سیستماتیک بودن کانجی و یادگیری مستقلانه آن در آموزش کانجی موضوع مهمی است، بلکه حس ضرورت و یا عدم ضرورت وجود معلم به هنگام آموزش کانجی در زبان‌آموزان ژاپنی را باید از جنبه فرهنگی نیز مد نظر قرار داد. مورد دیگر که باید در نظر گرفت سطح دانش زبانی زبان‌آموز است. طبق یافته پژوهش حاضر، زبان‌آموزان ایرانی سطح مقدماتی وجود معلم را در آموزش کانجی لازم می‌دانند در حالی که زبان‌آموزان سطح متوسط و پیشرفته بر خودآموزی کانجی تأکید دارند.

رادیکال‌ها از اجزای تشکیل دهنده کانجی است که می‌تواند نقش بسزایی در یادگیری کانجی داشته باشد

هاگیوارا^{۱۵} ۲۰۱۶، رازیبان^{۱۶} ۲۰۱۸، تاکاهاشی و تسوروماکی^{۱۷} ۲۰۲۲). بیش از نیمی از زبان‌آموزان ایرانی (سطح متوسط و پیشرفته) موافق بر نقش مؤثر رادیکال‌ها در آموزش کانجی‌اند. البته زبان‌آموزان مقدماتی، اعتقادی به یادگیری رادیکال‌ها در آموزش کانجی ندارند. می‌توان دلیل این دیدگاه را در عدم آگاهی کافی از ساختار کانجی و استراتژی‌های فراگیری کانجی در زبان‌آموزان مبتدی دانست. در این امر توجه بیشتر به نکات آموزشی مورد نیاز در آموزش کانجی در سطح مقدماتی می‌تواند راهگشا باشد.

از نظر زبان‌آموزان ایرانی، در آموزش کانجی لازم است از متون و جملات حاوی کانجی، زیاد استفاده کرد. می‌توان این باور را به نیاز زبان‌آموزان به درک نحوه استفاده کانجی یادگرفته شده ربط داد. این دیدگاه از منظر پردازش شناختی کانجی قابل توضیح است. پردازش کانجی بر اساس اطلاعات واج‌شناختی و بصری در کانجی انجام می‌شود. امکان شناسایی کانجی در کلمات هم از نظر نوشتاری و هم از نظر واجی وجود دارد (چیکاماتسو^{۱۸}، ۱۹۹۶؛ کوموری^{۱۹}، ۲۰۰۷؛ ماتسوموتو^{۲۰}، ۲۰۱۳). زبان‌آموزانی که در زبان مادری خود دارای سیستم الفبایی هستند از طریق کدگذاری واجی می‌توانند کانجی‌ها را در متن شناسایی کنند. همچنین، آنها می‌توانند معنی کانجی را وقتی در یک متن آمده است بهتر حدس بزنند تا وقتی که متنی وجود نداشته باشد (کوندو-^{۲۱}

براون^{۲۱}، ۲۰۰۶). زیرا در این حالت آنها با کمک سرنخ‌های موجود در متن معنا را درمی‌یابند. از طرفی، بعضی از تحقیقات نشان می‌دهد که زبان‌آموزان دارای سیستم الفبایی، با توجه به سطح زبان خود، همچنین ممکن است از کدگذاری بصری در پردازش کانجی نیز بهره ببرند (ماتسوموتو، ۲۰۱۳). بنابراین، آوردن کانجی در متن می‌تواند به یادگیری کانجی و نحوه کاربرد آن در متن و جمله کمک کند. به علاوه، این کار باعث می‌شود تا معنا در ذهن زبان‌آموز بیشتر نقش ببندد. از این رو، می‌توان گفت بخش تکمیل‌کننده توالی آموزش کانجی، معرفی نحوه کاربرد کانجی‌ها و واژگان حاوی آن کانجی‌ها در قالب متن، یا به عبارت بهتر استفاده در یک بافت طبیعی، می‌باشد.

۶- نتیجه‌گیری

با توجه به یافته‌های پژوهش حاضر، هر چند زبان‌آموزان ژاپنی فارسی‌زبان، مانند سایر زبان‌آموزان مناطق غیرکانجی-زبان، یادگیری کانجی را مانع بزرگی در فراگیری زبان ژاپنی می‌دانند، اما از مزایای یادگیری کانجی در پیشرفت یادگیری زبان ژاپنی آگاه هستند و به همین دلیل مایل به یادگیری کانجی در همان مراحل اولیه یادگیری زبان ژاپنی هستند. از آنجایی که نتایج پژوهش حاضر حاکی از آگاهی کامل زبان‌آموزان فارسی‌زبان از مزایای یادگیری کانجی می‌باشد، بررسی این نتایج از دیدگاه روان‌شناسی شناختی ضروری است.

19. Komori
20. Matsumoto
21. Kondo-Brown

15. Hagiwara
16. Rasiban
17. Takahashi & Tsurumaki
18. Chikamatsu

زبان آموزان بسیارند (خودآموزی) و در کلاس بیشتر جملات ژاپنی حاوی کانجی‌های آموخته شده را معرفی کرده و کانجی را در قالب متن خوانده و تمرین کنند.

فهرست منابع

Bagheri Nevisi, R., Farmoudi, S. (2022). The relationship between extroversion/introversion, field dependence/field independence, and EFL learners' willingness to communicate. *Foreign Language Research Journal*, 12 (1), 31-48.

Buasasengtham, A., & Yoshinaga, M., (2015). Lifesutori kara mirareta hikanjiken gakushusha no kanji gakushu e no doukiduke: L2 motivation self-system no kanten kar. [Motivation for non-kanji learners to learn kanji as seen from life stories: From the perspective of L2 motivational self-system], *Tabunka shakai to ryugakusei kouryu: Osaka daigaku kokusai kyoiku koryu senta kenkyu ronshu*, Dai 19 go. [Multicultural society and international student exchange: Collection papers of international education and exchange center, Osaka university, 19], 13-34.

Bushimakina, A., (2013a). JSL nihongo gakushusha no kanji gakushu nitaishuru ishiki: JSL nihongo gakushusha e no anketo chosa wo tsujite. [JSL Japanese learners' awareness of learning Kanji: Through a questionnaire survey of JSL Japanese learners], *Kanazawa daigaku ryugaku senta*, Dai 16 go. [Bulletin of Kanazawa university international student center, 16], 45-61.

Bushimakina, A., (2013b). Roshiajin nihongo gakushusha no kanji gakushu nitsuite no birifu: roshia no kotou kyoiku kikan nite nihongo wo manandeiru gakusei nitaishuru anketo chosa wo moto ni. [Belief of learning Kanji for Russian learners of Japanese: Based on a questionnaire survey of students studying Japanese at a higher

به علاوه، زبان آموزان فارسی زبان معتقداند «خواندن»، توانایی مهمی در یادگیری کانجی است. هر چند زبان آموزان سطح مقدماتی بیشتر با مبحث «خواندن» کانجی درگیر هستند ولی از دید همه زبان آموزان فارسی زبان با هر سطح و دانش زبانی، این مسئله که یک کانجی (و واژه ژاپنی شامل کانجی) را نتوانند به راحتی بخوانند، حتی پس از تشخیص معنا و شکل آن، مشکل بزرگ و عامل استرس‌زا در یادگیری کانجی محسوب می‌شود. همچنین، می‌توان دید زبان آموزان فارسی زبان این آگاهی را دارند که هر چقدر هم که کانجی را تمرین و تکرار کنند بدون استفاده از آنها در محیط و بافت طبیعی کانجی را فراموش می‌کنند. بنابراین، پیشنهاد می‌شود به هنگام معرفی و آموزش کانجی از آموزش یک‌باره تمام خوانش‌های کانجی پرهیز شود و ابتدا فقط خوانش‌های مهم کانجی در قالب واژگان ترکیبی یا کلمات و جملات معرفی و تمرین شود.

و در آخر نکته بسیار مهم این است که زبان آموزان به دلیل توسعه مواد آموزشی و فرهنگ لغت کانجی و دسترسی به سایت‌های آموزشی تمایل به یادگیری کانجی به‌طور مستقل را دارند. بنابراین، تغییر روش سنتی آموزش کانجی ضروری است. بهتر است روش معرفی و تدریس تمام اطلاعات کانجی در هر درس از جمله طرز نوشتن کانجی، رادیکال، خوانش و تاریخچه آن فقط در ترم‌های اولیه انجام پذیرد و با پیشرفت سطح زبانی زبان آموزان، به جای معرفی تک کانجی‌ها در کلاس، معلمان بهتر است این کار را به خود

used in Japanese [Thesis, Dalarna University]. DiVA. <http://www.diva-portal.org/smash/get/diva2:946289/FULLTEXT01.pdf>.

Kano, Ch., (1994). Kanji kyoiku no tame no shirabasuan. [Syllabus plan for kanji education], *Tsukuba daigaku ryugakusei senta nihongo kyoiku ronshu*, Dai 9 go. [Collection of Japanese language education papers of Tsukuba international student center, 9], 41-50.

Komori, S. (2007). Eigo wo bogo tosuru chu joukyu nihongo gakushusha no kanjigoi no ninchi nistuite: otono eikyo [Kanji recognition of intermediate-high-level learners of Japanese whose first language is English: Sound effect on word recognition]. *Proceedings of Nihongo kyoiku gakkai shunkitakai 2007* [The conference of the society for teaching Japanese as a foreign language, Spring 2007], 119–124.

Kondo-Brown, K. (2006). How do English L1 learners of advanced Japanese infer unknown kanji words in authentic texts?. *Language learning*, 56(1), 109-153.

Kurihara, Y., & Seki, K., (2017). Hikanjiken niokeru kanji kyoiku nikansuru jittai chosa oyobi teigen : Yangon gaikokugo daigaku niokeru intabyu chosa wo tsujite, [Fact-finding survey and recommendations regarding Kanji education in non-kanji areas: Through an interview survey at Yangon University of Foreign Languages], *Kobe daigakuin daigaku gurobaru komuinikeshon gakkai kiyo*, Dai 2 go. [Bulletin of the global communication society, Kobe Gakuin University, 2], 17-30.

Machida, S. (2013). Kanji learning by FL students from character and non-character based language backgrounds: Report from a foreign language class. *Journal of language teaching and research*, 4(2), 220-228.

Matsumoto, K. (2013). Kanji recognition by second language learners: Exploring

education institution in Russia]. *Ningen shakai kankyo kenkyu kiyo iinkaihen*, Dai 26 go. [Bulletin of Human Social Environment Research Committee, 26], 205-218.

Chikamatsu, N. (1996). The effects of L1 orthography on L2 word recognition. *Studies in Second Language Acquisition*, 18, 403–432.

Hagiwara, A. (2016). The role of phonology and phonetics in L2 kanji learning. *The Modern Language Journal*, 100(4), 880-897.

Hamakawa, Y., (2017). Hikanjikei nihongo gakushusha no tame no kanji gakushu no hoho to ishiki nikansuru shitsumonshi chosa – chosa no tejun to chosahyo no kyoyu. [Questionnaire survey on methods and consciousness of learning Kanji for non-Kanji Japanese learners - Survey procedure and questionnaire sharing], *JSL kaji gekushu kenkyukaishi*, Dai 9 go. [Journal of Japanese as a second language Kanji research group, 9], 28-61.

Hatotowa, G, G., (2006). Hikanjiken nihongo gakushusha no kanji gakushu ishiki nikansuru kenkyu: suriranka no gakushusha wo taisho toshite. [Study on Kanji learning consciousness of non-Kanji area Japanese learners: For Sri Lankan learners], *Nihongo kagaku*. [Japanese Science], 67-78.

Ikehara, A., (2014). Hikanjiken shokyu gakushusha e no "kanji" shido: kyodo gakushu niyoru shokyu hikanjiken gakushusha no gakushu seika. [Teaching "Kanji" to beginners in a non-Kanji area: Learning results of beginner non-kanji learners through collaborative learning], *Nihon keizai daigaku keizai kenkyukai*. [Japan University of Economics, Economic Research Association], 1-15.

Jernqvist, E. (2016). *Students' views on the learning of kanji: A study the views and experiences of students at the Swedish universities concerning the teaching and learning of Chinese characters as*

Practice Fukushima University No.1, 41-49.

Yuki, M., (2009). Kanji Learning Strategies: From the viewpoint of learners with Non-kanji background. Kansai gaikokugo daigaku ryugakusei bekkai nihongo kyoiku ronshu. [Collection of Japanese language education papers of international student special course, Kansai foreign language university], 143-150.

پیوست: پرسش نامه

الف) از ۱ تا ۵، یک عدد برای هر یک از جملات زیر بنویسید
(۵=کاملاً مخالفم، ۴=مخالفم، ۳=هیچ کدام، ۲=موافقم، ۱=کاملاً موافقم)

۱. وقتی متوجه شدم یادگیری کانجی پایانی ندارد، احساس آزردهی خاطر کردم. □
 ۲. برای بالا بردن مهارت زبان ژاپنی به یادگیری کانجی نیاز است. □
 ۳. می توان کانجی را به طور سیستماتیک یاد گرفت. □
 ۴. از نتایج تاکنون راضی هستم. □
 ۵. آموزش رادیکالها در یادگیری کانجی مؤثراند □
 ۶. هیراگانا، کاتاکانا، کانجی باید از ابتدای یادگیری زبان ژاپنی معرفی شوند □
 ۷. من می خواهم بعد از یادگیری مکالمه، هیراگانا، کاتاکانا و کانجی را بخوانم. □
 ۸. اگر معنای آن کانجی را درک کنم حتی اگر نحوه خواندن آن را ندانم مشکلی نیست □
 ۹. توانایی خواندن کانجی از توانایی نوشتن کانجی مهم تر است □
 ۱۰. متونی که دارای کانجی هستند راحت تر خوانده می شوند □
 ۱۱. هرکسی که تلاش کند می تواند در یادگیری کانجی موفق شود □
 ۱۲. با یادگیری کانجی زندگی در ژاپن آسان تر می شود □
 ۱۳. اگر کانجی را بلد باشم، می توانم متن ها و نوشته های مختلفی را بخوانم □
 ۱۴. از آنجا که می توان با کامپیوتر تایپ کرد دیگر نیاز به یادگیری طرز نوشتن کانجی نیست □
 ۱۵. از آنجا که می توان با کامپیوتر تایپ کرد دیگر نیاز به یادگیری کانجی نیست □
 ۱۶. بدون معلم نمی توانم کانجی را یاد بگیرم □
 ۱۷. خودم به تنهایی می توانم کانجی را یاد بگیرم □
- ب) به سؤالات زیر آزادانه پاسخ دهید.
۱۸. چه چیزی در یادگیری کانجی دشوار است؟ لطفا بنویسید.
 ۱۹. اگر شما معلم بودید، فکر می کنید کانجی چگونه باید تدریس شود؟
 ۲۰. اگر در مورد یادگیری کانجی یا آموزش کانجی نظری دارید لطفا بنویسید.

effects of first language writing systems and second language exposure. The Modern Language Journal, 97(1), 161-177.

Novarida, R., (2011). Indonesia no daigaku niokeru shokyu nihongo gakushusha no kanji ishiki chosa. [Kanji awareness survey of beginner Japanese learners at university of Indonesia], *JSL kanji gakushu kenkyu kaishi*, Dai 3 go. [Journal of Japanese as a second language kanji research group, 3], 1-7.

Okita, Y., (1995). Kanji gakushu storategi to gakusei no kanji gakushu nitaisuru shinnen. [Kanji learning strategy and students' beliefs in kanji learning], Sekai no nihongo kyoiku, Dai 5 go. [Japanese Language Education in the World, 5], 105-124.

PayandehDariNejad, Z., Habibzadeh, H. (2021). Examining the relationship between cultural identity and attitude of high school students of Tehran toward learning English. Foreign Language Research Journal, 11 (2), 103-120.

Paxton, S., & Svetanant, C. (2014). Tackling the kanji hurdle: Investigation of kanji learning in non-kanji background learners. International journal of research studies in language learning, 3(3), 89-104.

Rasiban, L. (2018). The process of semantics radicals (Bushu) during the recognition meaning of Japanese kanji characters. *Proceedings of the Tenth Conference on Applied Linguistics and the Second English Language Teaching and Technology Conference in collaboration with the First International Conference on Language, Literature, Culture, and Education*, 597-600.

Takahashi, J., & Tsurumaki, M. (2022). Effects of spatial complexity between radicals of Japanese kanji characters on spelling errors in relation to children's grades and ADHD-Like Traits. *Annual Report of Research on Teaching*

